

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Muş'ta yaşayan yurttaşlar ekonomik, sosyal, siyasal, psikolojik alandaki binlerce sorunla boğuşurken, ciddi bir maddi - manevi yoksulluk ve sahipsizlik duygusu içinde yaşamaktadır. Bu bakımdan Muş ilimizin sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin sunulması, yetersizliklerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

~~Ali Sarıbaş~~
Ali SARIBAŞ
A. b. a. l. e. m. u.

Aylin Nazlıoğlu
Ankara Mv.

S. Tanrikulu

Dr. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

Bülent Tazem

Ayhan Mv.

V. d. i. A. b. e. d. e. n.
U. l. u. m.

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli Mv.

M. S. B. O. R. A. N. S. O. Y. D. A. N.
G. e. n. e. k. e. d. e. n. m. v.

M. s. a. n. Ö. Z. K. E. S.
İstanbul Mv.

M. S. a. n. Ö. Z. K. E. S.
İ. S. t. a. n. b. u. l. M. v.

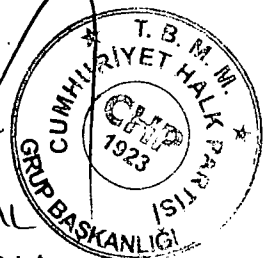
R. e. c. a. p. S. i. r. c. a. n.
E. d. i. r. n. e. M. v.

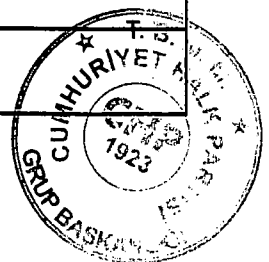
M. e. h. m. e. t. S. R. e. s. m. a. ğ. l. u.
K. E. l. i. M. v.

C. e. l. e. l. D. i. n. c. e. b. a.
İ. s. t. a. n. b. u. l. M. i. l. l. u.

O. v. h. a. n. D. u. r. g. u. n.
P. a. r. t. i. s. i.

M. u. h. e. r. r. e. m. İ. z. i. k.
B. r. z. u. m. M. v.

[illegible]

GEREKÇE

Ülkemizin Muş İli ; Ağrı, Bitlis, Bingöl, Erzurum, Diyarbakır ve Batman olmak üzere 6 il'e sınırdır ve bu yönüyle Doğu Anadolu'da önemli bir ulaşım noktasıdır. Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan bilgilere göre 404 bin 309 olan nüfusumuz 404 bin 484'e yükseldi. Nüfusun 265 bin 152'si belde ve köylerde yaşarken, 139 bin 332'si ise ilçe merkezlerinde yaşıyor. Merkezden sonra en fazla nüfusu olan ilçe ise 83 bin 499 kişi ile Bulanık olurken, en az nüfus ise 27 bin 134 ile Korkut oldu. 2009 nüfus rakamlarına göre 3 ilçenin nüfusunda azalma yaşanırken, üç ilçede ise artış yaşandı. 0-14 yaş grubu, toplam nüfusun yüzde 40'ını, 14-65 yaş grubu yüzde 57'sini ve 65 üstü yaş yüzde 3'ünü oluşturmaktadır. 0-14 yaş grubu Türkiye ortalamasından iki kat fazladır. Genç bir nüfus profiline sahip olduğu için gerekli yatırımlar yapılmazsa gelecekte göç merkezi olmaya aday bir ilimiz olacaktır.

İlköğretimin zorunlu hale gelmesi, bu alanda ciddi yatırımların yapılması gerekmektedir ve taşınmalı eğitim olanaklarının iyileştirilmesiyle İl'de ilköğretim alanında okullaşma oranını artıracaktır. Meslek lisesi okullaşma oranı İl'de yüzde 60.67, genel lise ise yüzde 30.43'tür.

İl'deki kamu hastanelerin iyileştirilmesi, Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ihtiyaçlarının giderilmesi, Verem Savaş Dispanseri, Ana Çocuk Sağlığı Merkezi gibi sağlık kurumlarının oluşturulması halk sağlığı açısından önemlidir. Bu sağlık kurumlarında halen uzman doktor, pratisyen doktor, ebe, hemşire ve diğer personel ihtiyacı bulunmaktadır.

İlde 625 km olan karayolu ağının asfalt yollarının sorunlu olması ulaşım ağını zorlaştırmaktadır, şehirlerarası yolların iyileştirilmesi bölge ulaşımını da rahatlayacağını konusunda çalışmaların yapılması önemlidir.

İl'de Muş Organize sanayi Bölgesi, Muş Sanayi Merkezi, Malazgirt Tarım Makinaları İhtisas sanayi Sitesi ve 4 adet Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. 57 parselden oluşan Muş OSB'nin 37 parseli tahsis edilmiştir. 17 parsel boş bulunmakta ve arsaların yatırımcılara tahsis edilmesinde büyük kolaylık sağlanarak bölge ekonomisi canlanılabilir.

Tarım ve hayvancılık il ekonomisinin temel sektörüdür. Muş, özellikle hayvancılıkta Türkiye'de önemli bir yere sahiptir, Kişi başına canlı hayvanlar değeri bakımından Muş ili 1451 TL ile 5. sırada bulunurken, Türkiye ortalaması 357 TL'dir. Kişi başına hayvansal ürünler bakımından ilimiz 624 TL ile 18. sırada bulunurken Türkiye ortalaması 333 TL'dir. sonuçlar böyle iken artık çiftçi tarım ve hayvancılık alanında büyük masraflar olduğu için çalışmak istemiyor bu alanda teşvik programların geliştirilmesi gerekmektedir. Buna karşılık az sayıda süt ve süt ürünleri imalathanesi dışında İl'de et sanayi, gübre sanayi, süt sağım sistemleri sanayi, entegre süt sanayi gibi hayvancılık yatırımları mevcut değildir.

Tütün, ilimizde tarihi önemi olan önemli bir tarım ürünüdür. 2009 yılında özel sektöre 4700 da alanda 517 ton tütün üretimi yapılmıştır. 2010 yılında 32 muhtarlıkta 2350 tütün üreticisi ile sözleşme imzalanmıştır. Tütün kotası yüzünden çiftçiler verimsizlikten şikayet etmektedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na verilen hububat ve baklagil desteklemelerinde çiftçilerin ürünlerini pazarladıkları bazı firmalarda sorunların çıktığı ifade edilen raporda Muş ilinde toplam başvuru sayısı 8 bin 655 kişi, bunlardan ödeme yapılan kişi sayısı 3 bin 619 kişidir. Ödeme yapılmayan yani mağdur olan çiftçi sayısı da 5 bin 36 kişidir. Şimdiye kadar geri ödeme alınan çiftçi sayısı birdir. Ancak sonuçlanan müfettiş raporları ile 2006-2011 yılları arasında birçok çiftçi mağdur olacaktır. Bu konuda çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir.

